

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika, na osnovu člana V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i člana 39. stav 1. Poslovnika o radu Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika, na sjednici održanoj od 16. do 22. maja 2006. godine donijela je

ODLUKU

I.

Pokretno dobro – zbirka namještaja porodice Nikšić u Konjicu proglašava se nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nacionalni spomenik).

Nacionalni spomenik čini 5 predmeta.

Nacionalni spomenik je vlasništvo Armina Nikšića i smješten je u porodičnoj kući i poslovnom prostoru Armina Nikšića, u ulici Varda u Konjicu.

II.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije) dužna je osigurati pravne, naučne, tehničke, administrativne i finansijske mjere za zaštitu, konzervaciju i prezentaciju nacionalnog spomenika.

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Komisija) utvrdit će tehničke uvjete i osigurati finansijska sredstva za izradu i postavljanje informacione ploče sa osnovnim podacima o spomeniku i odluci o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom.

III.

S ciljem trajne zaštite nacionalnog spomenika, utvrđuju se sljedeće zaštitne mjere:

- izvršiti obilježavanje predmeta zbirke,
- izvršiti prezentaciju zbirke.

Mjere zaštite iz prethodnog stava provodi vlasnik nacionalnog spomenika, na osnovu uvjeta koje utvrđuje federalno ministarstvo nadležno za kulturu i pod stručnim nadzorom tog ministarstva.

IV.

Svako a posebno nadležni organi Federacije Bosne i Hercegovine, gradske i općinske službe suzdržat će se od preduzimanja bilo kakvih radnji koje mogu oštetiti nacionalni spomenik ili dovesti u pitanje njegovu zaštitu.

V.

Iznošenje kompletne zbirke ili njenih pojedinih dijelova (u daljnjem tekstu: pokretno naslijeđe) iz Bosne i Hercegovine nije dopušteno.

Izuzetno od odredbe stava 1. ove tačke, dopušteno je privremeno iznošenje pokretnog naslijeđa iz Bosne i Hercegovine radi prezentacije ili konzervacije ukoliko se utvrdi da konzervatorske radove nije moguće izvršiti u Bosni i Hercegovini.

Odobrenje u smislu prethodnog stava daje Komisija ukoliko bude nedvosmisleno utvrđeno da to neće ni na koji način ugroziti pokretno naslijeđe. U odobrenju se utvrđuju svi uvjeti pod kojima se pokretno naslijeđe može iznijeti iz Bosne i Hercegovine, rok za povrat dobra u zemlju, kao i zaduženja pojedinih organa i institucija za osiguranje tih uvjeta i o tome obavještava Vlada Federacije, nadležna služba sigurnosti, carinska služba Bosne i Hercegovine i javnost.

VI.

Ova odluka dostavit će se Vladi Federacije, federalnom ministarstvu nadležnom za kulturu i nadležnoj službi zaštite na nivou Federacije Bosne i Hercegovine radi provođenja mjera utvrđenih u tač. II - V ove odluke.

VII.

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom koje je dostupno na uvid zainteresiranim licima u prostorijama i na web-stranici Komisije (<http://www.aneks8komisija.com.ba>).

VIII.

Prema članu V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Komisije su konačne.

IX.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u «Službenom glasniku BiH».

Ovu odluku Komisija je donijela u sljedećem sastavu: Zeynep Ahunbay, Amra Hadžimuhamedović, Dubravko Lovrenović, Ljiljana Ševo i Tina Wik.

Predsjedavajuća Komisije

Amra Hadžimuhamedović

Broj: 04-2-156/05-2
17. maja 2006. godine
Sarajevo

Obrazloženje

I- UVOD

Na osnovu člana 2. stav 1. Zakona o provođenju odluka Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika, uspostavljene prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, nacionalni spomenik je dobro koje je Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika proglasila nacionalnim spomenikom u skladu sa čl. V i VI Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini sve dok Komisija ne donese konačnu odluku o njihovom statusu, a za što ne postoji vremensko ograničenje, i bez obzira na to da li je za navedeno dobro podnesen zahtjev.

Komisiji se obratila Služba za privredu, finansije i društvene djelatnosti Općine Konjic 26.4.2005. godine u Sarajevu prijedlogom da se pokretno dobro- zbirka namještaja porodice Armina Nikšića u Konjicu proglasi nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine. Komisija je pokrenula postupak za proglašenje zbirke namještaja porodice Armina Nikšića nacionalnim spomenikom u skladu sa članom V Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i članom 35. Poslovnika o radu Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika.

II- PRETHODNI POSTUPAK

U postupku koji je prethodio donošenju konačne odluke o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom izvršen je uvid u:

- zbirku namještaja porodice Armina Nikšića u Konjicu,
- postojeću literaturu.

Na osnovu uvida u prikupljenu dokumentaciju i nakon izvršenog inventara predmeta, utvrđeno je sljedeće:

1. Podaci o dobru:

Lokacija

Predmeti zbirke namještaja porodice Armina Nikšića smješteni su u prostorijama porodične kuće i poslovnom prostoru Armina Nikšića, u ulici Varda u Konjicu.

Historijski podaci

Putopisac Heinrich Renner u Konjicu je boravio dva puta, tokom 1885. i 1895. godine, i o Konjicu, odnosno konjičkom drvorezbarstvu zapisao:

«Vrijedno je preporučiti i direktni izlet iz Konjica u dolinu Bijele, što smo ju već spomenuli. Tu se izrađuju veoma lijepe drvene rezbarije i sprave, osobito oni sanduci u kojima seljaci spremaju svoje haljine i vrijednije stvari» (*Renner, 1899, 295*).

Ujedno, ovo je jedan od prvih pisanih podataka o drvorezbarskom zanatstvu u Konjicu. Međutim, Konjic je odranije poznat po brojnim talentovanim majstorima drvorezbarstva.

Prije austrougarske vladavine u Bosni i Hercegovini vještinu drvorezbarjenja u konjički kraj, odnosno gornji tok rijeke Neretve (potez od Bijele do Grušče), donijeli su doseljeni zemljoradnici – drvorezbari iz Hercegovine. Njihov centar su bila sela Grušča, Ribari, Čičevo i Bijela. U Grušči su poznatije drvorezbarske porodice bile Fršić, Brkan, Bubalo i Tabak, u Ribarima porodica Bajić, a u selu Čičevu pripadnici porodice Šmrkić (*Mulić, 1990, 135*). Selo Bijela je spomenuto i u turističkom vodiču

kroz Bosnu i Hercegovinu 1892. godine kao mjesto u kojem se nalaze: «vrlo ljupke drvorezbarije, kao i ostali predmeti od drveta» (*Mulić, 1990, 137*). Uopćeno govoreći, ovi predmeti, osim u selima, mogli su se kupiti na vašarima u okolnim mjestima, a ponekad bi neki seljak otišao sa svojim proizvodima i do Dalmacije. Međutim, organizirane prodaje nije bilo.

Period austrougarske uprave je donio brojne promjene u društvu. Zbog sve veće potražnje «evropske robe», počeli su propadati pojedini esnafi, odnosno zanati. Da bi spasila pojedine zanate od direktnog propadanja, austrougarska vlast je preduzela određene mjere kako bi spriječila nestajanje zanatske djelatnosti. S tim u vezi formirane su državne radionice u koje su dovođeni obrazovani stručnjaci – arhitekti, likovni umjetnici, razni tehnolozi, hemičari. Tako je 1885. godine u Sarajevu osnovana Zemaljska radionica za umjetne zanate. Radionica je imala šest odjeljenja: odjel za inkrustaciju, tauširanje, cizeliranje, graviranje, galvanoplastiku i emajliranje, te stolarski zanat za finiju obradu drveta. Radionica je ujedno bila i škola u kojoj je redovno obrazovanje trajalo četiri godine. Osim toga, održavali su se i kursevi koji su trajali od četiri do šest mjeseci. Iz te radionice se razvila tzv. sarajevska škola koja je, zapravo, predstavljala određeni stil u izradi visokokvalitetnog rezbarenog namještaja. Škola je bila uzor i izvor oponašanja tehnika izrade rezbarenih površina mnogim zanatlijama.

Austrougarski državni činovnici, vršeći administrativne poslove po konjičkim selima, zapazili su darovite seoske rezbare. Tako je 1894. godine profesor sarajevske radionice Alois Studenička, boraveći u selu Bijela, podnio iscrpan izvještaj Zemaljskoj upravi o konjičkom drvorezbarstvu. U izvještaju, između ostalog, navodi kako je konjički ornament primitivnog izraza, ali da se tim proizvodima ne može poreći važnost, jer svjedoče o velikom talentu (*Mulić, 1990, 140*).

Nakon toga počinje organiziranije školovanje Konjičana u Zemaljskoj radionici za umjetne zanate. Ilija Arapović iz sela Donja Bijela kod Konjica je prvi drvorezbar koji je završio kurs u Sarajevu i vratio se u Konjic, nakon čega su mnogi pohađali školu ili kurseve.

Zemaljska zanatlijska škola u Sarajevu je 1905. godine razradila plan školovanja drvorezbara u Konjicu i uputila ga na razmatranje Zemaljskoj vladi za BiH. Ovaj prijedlog Zemaljska vlada za BiH je uputila Zajedničkom ministarstvu finansija u Beč sa objašnjenjem da: «... u zadnje vrijeme Kotarski ured u Konjicu posvećuje pažnju razvoju drvorezbarstva jer ono predstavlja značajan izvor sredstava za veliki broj porodica u oblasti Bijele i u gradu Konjicu» (*Mulić, 1990, 152*). Nakon dobijanja saglasnosti, početkom 1906. godine, stolar Ivan Ramljak dolazi u Konjic i počinje da drži prvi duborezbarski kurs. Sa još nekim profesorima Ramljak je u Konjicu održavao kurs sve do 1911. godine, kada je službeno registrirao svoju radionicu u kojoj je sve do pred kraj austrougarske uprave obučavao buduće drvorezbare u okviru redovnog trogodišnjeg šegrtovanja. Nakon školovanja stolari su obično otvarali svoje stolarske radionice. Takvu je među prvima otvorio Sulejman Hadžizukić (1885-1947) kod koga je zanat izučio Ismail Mulić. Upravo ova generacija školovanih stolara kasnije je bila nosilac konjičkog drvorezbarstva.

Paralelno sa ovim dešavanjima, konjički duborezbari su učestvovali i na međunarodnim izložbama. Prvi među njima koji je izlagao svoje proizvode bio je Ilija Arapović na Milenijskoj izložbi u Budimpešti 1896. godine. Također je učestvovao na izložbi u Beču 1898. godine, gdje je za svoju seharu i peškun dobio medalju sa diplomom. Na ovoj izložbi, osim njega, učestvovao je i Mato Lozinović. Na Svjetskoj izložbi 1897. godine u Briselu je učestvovao Ilija Logarić.

Historijat razvoja drvorezbarske radionice Armina Nikšića vodi od radionice «Rukotvorine», čiji su osnivači bili braća Adem i Meho Nikšić. Radnju su osnovali 1928. godine. Međutim, Meho se 1933. godine povukao iz ovog posla, tako da je radionicu preuzeo Adem. Nakon Drugog svjetskog rata Adem Nikšić je radio u Sreskom drvorezbarskom preduzeću u Konjicu.

Ademovim stopama su pošli njegovi sinovi Besim i Mukerem, koji su 1960. godine otvorili vlastitu radionicu. Nakon Mukaremove smrti 1989. godine, njegov sin Armin osniva vlastitu radionicu pod nazivom «Braća Nikšić». Odlukom Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika štiti se porodični namještaj ove porodice.

2. Opis dobra

Za izradu rezbarenih predmeta korišteno je isključivo drvo iz konjičkog kraja. Najčešće je korišteno drvo nekih voćaka kao što su orahovo drvo, kruškovo, trešnjino, jabukovo i dudovo, ali i drvo javora, jasena, brijesta, hrasta i bukve.

Da bi zadovoljilo kvalitet rezbarenog proizvoda, drvo je moralo posjedovati određena mehanička i estetska svojstva. Najvažnije je bilo da je imalo određenu elastičnost, čvrstoću i otpornost prema habanju, a od estetskih svojstava najvažnije su bile boja, tekstura, sjaj i finoća drveta.

Drvo se obično kupovalo na pilanama (*Mulić, 1985, 15*).

Stolarski dio posla se sastojao od dva dijela. Željeni predmet prethodno bi se «skrojio» – izrezali bi se dijelovi predmeta većih dimenzija od potrebnih, a zatim bi se svodili na pravu mjeru nakon čega bi se izrađivale odgovarajuće rupe i čepovi. Predmet bi se sastavio na «suhu», provjerila bi se ispravnost dimenzija i tada bi se odredile površine koje će se rezbariti i kojom vrstom šare. Nakon toga bi se predmet ponovo rastavio, uz prethodno obilježavanje pojedinih sastava, i tad se pristupalo rezbarenju. Nakon rezbarenja predmet se sastavljao i učvršćivao ljepilom – tutkalom.

Predmeti su se površinski obrađivali na dva načina. U prirodnoj boji bi se ostavljali oni proizvodi kod kojih je drvo jednolične boje, a proizvodi sa «šarenim» drvetom bili bi obojeni.

Metoda rezbarenja kod konjičkog drvorezbarstva je veoma zanimljiva i rijetko se primjenjivala u drugim krajevima. Dok se kod seoskog drvorezbarstva koristio samo nožić, da bi se postigao plošno-reljefni motiv, a kod duboreza samo dlijeta sa drškom koja služe istovremeno za nasijecanje i kopanje sa oblikovanjem reljefa, kako bi se postigla plastika, konjički drvorezbari koriste dlijeta bez drške za nasijecanje i dlijeta sa drškom za kopanje. Upotrebom obje vrste dlijeta postiže se reljefni izgled (*Mulić, 1985, 16*).

Postupak rezbarenja sastojao se od više faza, zavisno od vrste šare i efekta koji se želi postići. Redosljed je bio sljedeći:

- a) Ocrtavanje ili crtanje je postupak kojim se željeni motiv prenosi na drvenu podlogu suhom olovkom pomoću linijara i šestara. Svi detalji buduće izrezbarene površine se ne crtaju, već osnovne linije. Ovaj postupak se odnosi na «bosansku šaru». Kod arapske i duboke šare, zbog ornamentike koja nije ravnih linija, izrađuju se šabloni koji se koriste više puta. Šablon se izrađuje na povoštenom debljem papiru kako bi se mogao što duže koristiti. Prethodno se nacrtava odgovarajući motiv i isijeku one površine koje pri rezbarenju treba kopati. Na drvenu podlogu stavlja se šablon i preko njega se prelazi četkom namočenom u tamnu boju. Na taj način željeni motiv se prenese na drvo u formi negativa, a drvena podloga je spremna za šaranje.

- b) Šaranje ili natucanje je tehnika zasijecanja drvene podloge pored ocrtanijh linija. Izvodi se pomoću metalnih dlijeta udarcem čekića po okomici alatke. Kombiniranjem odgovarajućih alatki išarana površina je spremna za narednu fazu rada – kopanje. Dubina zasijecanja zavisi od vrste šare i iznosi od dva do pet milimetara, a ponekad i dublje. Daska po kojoj se šara mora biti postavljena na ravnu podlogu, jer bi uslijed siline udaraca mogla pući.
- c) Kopanje je dubljenje drvene podloge do dubine zasijecanja prilikom šaranja.
- d) Cifranje ili ukrašavanje se primjenjuje kod «bosanske šare» i duboke šare kada se na izrezbarenom predmetu, na ružu, listu ili podlistu, žele istaknuti pojedini detalji.
- e) Copanje se primjenjuje pri izradi reljefnih ornamenata prilikom upotrebe arapske i duboke šare, a rjeđe kod «bosanske» (Mulić, 1985, 8-14).

Na osnovu ovakvog rada prilikom ukrašavanja predmeta konjički drvorezbari najčešće su koristili sljedeće vrste šara, odnosno ornamenata:

- «Bosanska šara¹» je nastala spajanjem pojedinih elemenata seoske drvorezbarije i rezbarenih motiva orijentalne kuće (sa musandere, sobnih vrata, šiša i dolafa). Karakteristiku «bosanske šare» sačinjava mreža romboida, kvadrata ili šestougona, odnosno talisuma², kako je konjički majstori nazivaju (Mulić, 1985, 6).
- Arapska šara je preuzeta sa objekata islamske arhitekture. Bogati ukrasi arabeski komponirani su od isprepletenih geometrijskih i stiliziranih biljnih crteža. Teža je za obradu od «bosanske šare» (Mulić, 1985, 7).
- Duboka šara je najteža za obradu i ovdje individualnost obrađivača dolazi do izražaja. Motivi duboke šare su, uglavnom, biljnog porijekla, najčešće vinova loza sa plodovima, hrastov list sa žirom i ostale voćke, zavisno od namjene rezbarenog predmeta (Mulić, 1985, 7-8).

Kod sve tri vrste šare pojavljuje se rešma kao dodatni ukras za porublivanje rezbarene ploče, okvira i završnih dijelova na različitim proizvodima. To je najjednostavnija tehnika izrade i izvodi se u nizu. Izvodi se kao jednorodna, dvorodna i višerodna rešma. Najčešće se primjenjuje kod «bosanske šare», a kod duboke šare koristi se za porublivanje ornamenata ili samo na okviru. Kod arapske šare se rijetko primjenjuje, i to najčešće na okvirima i završnim dijelovima rezbarenog predmeta (Mulić, 1985, 7-8).

Zbirka predmeta namještaja porodice Armina Nikšića:

Opis predmeta:

1. VITRINA

Inventarni broj: 1

Tehnika: rezbarenje, lakiranje

Godina izrade: oko 1927.³

Dimenzije:

- bočni dijelovi:

visina: 176 cm

¹ Uobičajeni termin kod konjičkih drvorezbara. Odnosi se na ornament sastavljen od mreže romboida, kvadrata ili šestougona.

² Turski: mađijska tajna.

³ Ovo datiranje, kao i sva ostala su izvedena na osnovu podataka dobijenih od Armina Nikšića.

širina: 43 cm
dubina: 34,5 cm
- središnji dio:
visina: 188 cm
širina: 80 cm
dubina: 41 cm

Opis:

Vitrina je izrađena od orahovog drveta i obojena tamnom bojom.

U vizuelnom smislu se može podijeliti na tri vertikalne cjeline. Bočni dijelovi su jednaki, a središnji je različit.

Bočni dijelovi u vertikalnom smislu mogu se podijeliti na tri zone. Donju i središnju zonu predstavljaju ormarići zatvoreni jednokrlnim vratima. Na ormariće se nastavlja treća zona, odnosno polica. Sa prednje strane ona je zatvorena stiliziranim lukom.

U središnjem dijelu vitrine se izdvajaju četiri cjeline. Donju cjelinu čini ormarić zatvoren dvokrlnim vratima. Na ormarić, iznad svakog krila, postavljena je po ladica na koje se ponovo nastavlja ormarić zatvoren dvokrlnim vratima.

Središnji dio vitrine završava policom zatvorenom u gornjem dijelu razvučenim stiliziranim lukom.

Ukupna površina vitrine je ukrašena rezbarenim motivima vinove loze, rozetama, rombovima i arkadama – rešama.

2. RAFA

Inventarni broj: 2

Tehnika: rezbarenje, lakiranje

Godina izrade: oko 1927.

Dimenzije:

dužina: 200 cm

visina: 24 cm

Opis:

Rafa je izrađena od orahovog drveta i obojena tamnom bojom. Predstavlja ukrasnu policu okačenu na zid. Ukupna površina rafe je ukrašena rezbarenim motivima, uglavnom rombovima.

3. UGAONA VITRINA

Inventarni broj: 3

Tehnika: rezbarenje, lakiranje

Godina izrade: oko 1927.

Dimenzije:

Visina: 185 cm

Širina: 98,5 cm

Dubina: 44 cm

Opis:

Vitrina je izrađena od orahovog drveta i obojena tamnom bojom. Ugaonu vitrinu je moguće po vertikali podijeliti na četiri cjeline.

Donju cjelinu predstavljaju tri police zatvorene stiliziranim lukom.

U centralnom dijelu vitrine na njih se nastavlja ormarić zatvoren dvokrlnim vratima. Sa obje strane ormarića smještene su po dvije police zatvorene stiliziranim lukom.

Sljedeću cjelinu predstavljaju tri police, također zatvorene formom stiliziranog luka. Centralni prostor police je dužih dimenzija od rubnog prostora police. Posljednja cjelina je jednaka prethodnoj. Ukupna površina je ukrašena geometrijskim motivima.

4. PEŠKUN

Inventarni broj: 4

Tehnika: rezbarenje, lakiranje

Godina izrade: oko 1927.

Dimenzije: 54x59 cm

Opis:

Šestougaoni peškun je izrađen od orahovog drveta i obojen bezbojnim lakom. Ploča je ukrašena motivom centralne rozete upisane u kružnicu. Od ovog motiva se prema rubovima širi isprepletana grana vinove loze sa šest grozdova.

Peškun je postavljen na šest nogu. Prostor između njih je ukrašen rezbarenim poljima – centralno polje čini romb sa rozetom. Polja se spuštaju gotovo ispod polovine visine peškuna odakle počinju lukovi.

5. PREGRADNA DRVENA PLOČA

Inventarni broj: 5

Tehnika: rezbarenje, lakiranje

Godina izrade: oko 1927.

Dimenzije: 380x350cm

Opis:

Ploča je izrađena od orahovog drveta i obojena tamnom bojom. Rezbarena pregradna ploča je smještena u radionicu Armina Nikšića i dijeli kancelarijski prostor od radionice.

Donji dio pregradne drvene ploče izrađen je od punog drveta i ukrašen geometrijskim i floralnim motivima. Središnji dio ploče od prethodnog se razlikuje po ustakljenim kvadratnim površinama u koje su umetnute fotografije (ukupno 14 ustakljenih kvadratnih površina). Gornju zonu drvene pregrade čine ramovi u koje je umetnuto staklo. U gornjem dijelu oni su završeni lučno. Luk gradi forma mušepka. Na sredini drvene pregrade su vrata.

Ploča je ukrašena sa obje strane.

3. Dosadašnja zakonska zaštita

Zbirka namještaja porodice Armina Nikšića do sada nije imala zaštićeni status.

4. Istraživački i konzervatorsko-restauratorski radovi

S obzirom na to da predmeti zbirke porodice Armina Nikšića do sada nisu imali zaštićeni status i nisu bili registrirani, na njima nisu bili izvođeni ni profesionalni konzervatorsko-restauratorski radovi.

5. Sadašnje stanje dobra

Predmeti zbirke namještaja porodice Armina Nikšića su u dobrom stanju i redovno se održavaju. Do prikupljanja informacija prilikom donošenja odluke o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom predmeti nisu bili inventarizirani.

Saradnici Komisije su uradili inventarizaciju, ali su inventarni brojevi bilježeni neadekvatno.

III- ZAKLJUČAK

U skladu sa navedenim, a koristeći Kriterije za proglašenje dobra nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» br. 33/02 i 15/03), a koja se odnosi na pokretno naslijeđe Bosne i Hercegovine, Komisija je donijela odluku o proglašenju zbirke namještaja porodice Armina Nikšića nacionalnim spomenikom. Kriteriji na kojima je zasnovana odluka su:

B. Historijska vrijednost

C. Umjetnička i estetska vrijednost

- i. kvalitet obrade,
- ii. kvalitet materijala,
- iii. proporcije,
- iv. kompozicija,
- v. vrijednost detalja.

D. Čitljivost (dokumentarna, naučna, obrazovna vrijednost)

- i. svjedočanstvo o historijskim mijenama,
- ii. svjedočanstvo o određenom tipu, stilu ili regionalnom maniru,
- iii. svjedočanstvo o tipičnom načinu života u određenom periodu.

E. Simbolička vrijednost

- i. tradicionalna vrijednost,
- ii. značaj za identitet grupe ljudi.

G. Izvornost

- i. oblik i dizajn,
- ii. materijal i sadržaj,
- iii. namjena i upotreba,
- iv. tradicija i tehnike.

I. Cjelovitost (cjeline, područja, zbirke)

- i. fizička cjelovitost (kompaktnost),
- ii. homogenost,
- iii. zaokruženost (kompletnost),
- iv. nenarušenost stanja.

Korištena literatura

U toku vođenja postupka proglašenja zbirke namještaja porodice Armina Nikšića u Konjicu korištena je sljedeća literatura:

1899. Renner, Heinrich (prijevod sa njemačkog jezika V. Drekalović), *Herceg-Bosnom uzduž i poprijeko*, Mitrovica, 1899.

1985. Mulić, Šemsudin, Glasnik Zemaljskog muzeja (E) N.S., sv. 40, *Razvoj konjičkog drvorezbarstva i put u savremeno*, Sarajevo, 1985, 1-28.
1990. Mulić, Jusuf, Konjic i njegova okolina u vrijeme austrougarske vladavine (1878-1918), Konjic, 1990.
2001. Mulić, Jusuf, Konjic i njegova okolina u vrijeme osmanske vladavine, Konjic, 2001.
2005. Mulić, Jusuf, Konjic i njegova okolina između dva svjetska rata, Konjic, 2005.

Nosilac istraživanja i izrade Prijedloga odluke:
Slobodanka Nikolić, profesor geografije i etnologije,
saradnik za pokretno naslijeđe
u Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika